

Til lovforslag nr. L 99 og L 100. Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 8. december 1988

Betænkning

over

I. Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse detailsalgspakninger

II. Forslag til lov om visse miljøafgifter

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til miljøministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Apella A/S,
 Danmarks Juice-, Saft- og Frugtdrikindustri-forening,
 Dansk Flaske Genbrug A/S,
 Dansk Papirhandlerforening,
 Danske Læskedrikfabrikanter,
 De Jydske Eddikebryggerier A/S,
 Frugtindustriforeningen,
 Holmegaards Glasværker,
 Rimi A/S,
 Rynkeby Mosteri,
 Schouw Packing A/S,
 Tetra Pak A/S og
 Vin og Spiritus Organisationen i Danmark.

Miljøministeren har over for udvalget oplyst, at miljøafgifter, der er indrettet rigtigt, har en række fordele:

- afgifterne vil fremme omlægning af forbrug og produktion til renere og mindre energiforbrugende produkter og produktionsteknologi,
- miljøaspektet bliver mere nærværende, når (en del af) omkostningerne ved etablering og

opretholdelse af et rent miljø bliver konkrete og synlige for alle,

- afgifter virker hurtigere end administrative styringsmidler på områder med mange forurenere og diffuse forureningskilder, og
 - afgifter inden for miljøbeskyttelsesområdet er en naturlig konsekvens af »forurenerebetaler-princippet«, da provenuet af sådanne afgifter skal anvendes på miljøområdet. Forurenere bidrager herved direkte til forureningsbegrænsende foranstaltninger.
- Miljøministeren har i forbindelse med udvalgets behandling af lovforslagene givet tilsagn om

at foranledige en generel drøftelse med udvalget i folketingsåret 1988-89 om mulighederne for og perspektiverne i en øget anvendelse af økonomiske styringsmidler inden for miljøområdet med henblik på fremsættelse af en samlet afgiftslov og i sammenhæng hermed at vurdere, hvorledes og i hvilket omfang andre emballager kan pålægges afgifter,

at iværksætte en undersøgelse til afklaring af mulighederne for standardisering af emballager, herunder til husholdningskemikalier, med henblik på en vurdering af mulighederne for substitution og/eller genanvendelse, jf. ministerens besvarelse af et af udvalgets

spørgsmål, som er optrykt som bilag til betænkningen,

at resultatet af et udviklingsprogram om bl.a. kildesorteringssystemer, herunder de engangsværende kildesorteringsprojekter i kommunerne, vil blive inddraget i forbindelse med drøftelserne af den fremtidige affaldshåndtering,

at et engangsværende projekt, der er støttet af Genanvendelsesrådet med henblik på at fremstille en plastreturflaske til mælk og andre drikkevarer, vil blive tillagt særlig prioritet, da de største reduktioner vil kunne opnås gennem introduktion af et hensigtsmæssigt returflaskesystem på mælkeemballageområdet. En redegørelse herom vil blive fremsendt til udvalget senest 1. oktober 1989,

at det med henblik på at udbrede returflaskeområdet vil blive undersøgt, om der kan gennemføres en differentiering af emballageafgiften med henblik på øget genanvendelse af flasker,

at sikre et sådant forhold mellem afgiften på genbrugsemballage og engangsemballage, at forbruget ikke modvirkes eller forskydes til fordel for engangsemballage, og

at der senest samtidig med pligten til kommende indsamlinger af pap, papir og glas vil blive fremlagt et forslag til, hvordan farligt affald fra husholdningerne i form af batterier, medicinemballage, kviksølvtermometre m.v. kan bortskaffes på miljømæssigt forsvarlig måde ved separering og særlig indsamling, suppleret med de fornødne pantordninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets og Centrum-Demokraternes medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men kan dog stemme for de stillede ændringsforslag.

Mindretallet ønsker ikke at pålægge visse detailsalgspakninger en fuldstændig vilkårlig miljøafgift, som på ingen måde vil fremme omlægning af forbrug og produktion til renere og mindre energiforbrugende produkter, så længe man, jf. Miljøstyrelsens rapport, Miljøprojekt nr. 88 om emballage til mælk og juice, ikke med bestemthed kan udpege et enkelt produkt som værende mere miljøvenligt og mindre belastende rent affaldsmæssigt.

Dette skal ses i relation til, at afgiftsforslagene rammer alle former for detailsalgspakninger. Den slags afgiftsform understreger blot, at forslagene slet ikke har nogen miljømæssigt, adfærdsregulerende effekt, men blot er en ny særskat på det danske erhvervsliv.

Et *andet mindretal* (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil i øvrigt stemme imod ændringsforslagene.

Ændringsforslag

til

I. Forslag til lov om ændring af lov om afgift af visse detailsalgspakninger

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af CD):

Til § 1

1) Før nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 1, stk. 1, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3. Vand.«

Nr. 3, 4 og 5 bliver herefter nr. 4, 5 og 6.«

2) § 2 affattes således:

»§ 2. Af beholdere af glas og plast m.v. til de i § 1 nævnte varer udgør afgiften:

pr. stk.

1. med et rumindhold ikke under 10 cl og ikke over 60 cl ..	50 øre
2. med et rumindhold over 60 cl, men ikke over 106 cl	1 kr. 62 øre

3. med et rumindhold over 106 cl 2 kr. 24 øre
- Stk. 2. Af beholdere af metal til de i § 1 nævnte varer udgør afgiften 80 øre
- Stk. 3. Af beholdere (pakninger) af karton eller af laminater af forskellige materialer til de i § 1 nævnte varer udgør afgiften:
1. med et rumindhold ikke under 10 cl og ikke over 60 cl ... 38 øre
2. med et rumindhold over 60 cl, men ikke over 106 cl 70 øre
3. med et rumindhold over 106 cl 1 kr. 90 øre.«

3) Før nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter § 2 indsættes som ny paragraf:

»§ 2 a. Der svares tillige afgift til statskassen af engangsemballager med et rumindhold ikke under 10 cl til flydende mælkeprodukter.

Afgiften udgør 10 øre pr. stk.«

Bemærkninger

Til nr. 1-3

Ved nærværende ændringsforslag modificeres afgiftssatserne for at modgå konkurrenceforvriddning, specielt på juiceområdet, samtidig med at der for de store emballagers vedkommende (over 106 cl) sker en udligning i forholdet mellem glas, plast og kartonmaterialer ved, at papemballage pålægges en større procentvis forhøjelse.

Lov om afgift af visse detailsalgspakninger omfatter emballager til en række flydende produkter. Her er indbefattet mineralvand, men ikke vand uden kulsyre eller naturligt mineralvand, der udvindes af jorden som omfattet af bekendtgørelse nr. 463 af 5. september 1984 om naturligt mineralvand.

Denne form for drikkevand har siden indførelsen af emballageafgiften i stigende grad og ikke mindst i de senere år vundet indpas på det danske marked, markedsført i karton eller

plast. På denne baggrund og i forhold til bemærkningerne til det oprindelige lovforslag er der ikke særlige argumenter for at friholde vand uden kulsyre eller naturligt mineralvand. Det foreslås derfor, at emballage til disse produkter afgiftspålægges på lige fod med de øvrige produkter, der er omfattet af lovforslaget med det formål at motivere til markedsføring af vand på glasflasker, som kan indgå i det vel fungerende retursystem for øl/sodavand, med henblik på en yderligere reduktion af affaldsmængderne hidrørende fra emballage.

Da der er tale om et produkt, der først gennem de seneste år har fået betydelig udbredelse i Danmark, er det vanskeligt at opgøre de præcise mængder og deres fordeling på emballagetyper. Det anslås, at det drejer sig om ca. 10 mio. liter om året.

Afhængigt af fordelingen mellem karton- og plastemballage skønnes afgiften at indbringe et merprovenu i størrelsesordenen 10 mio. kr. årligt.

Der eksisterer ikke i dag et realistisk alternativ til den eksisterende mælkekarton. Men da kartoner til mælkeprodukter udgør en meget stor del af de samlede affaldsmængder fra emballager, vil en yderligere reduktion af affaldsmængderne kunne opnås ved introduktion af en hensigtsmæssig plasteturflaske til mælkeprodukter.

Det foreslås derfor at pålægge engangsemballage til flydende mælkeprodukter en afgift på 10 øre. Hensigten med afgiften er således at tilskynde til udvikling af et returflaskesystem med heraf følgende nedsættelse af affaldsmængderne.

Den foreslåede afgift omfatter alle engangs-emballager til flydende mælkeprodukter dog forudst, at disse rummer 10 cl eller mere.

Afgiften på emballage til mælkeprodukter skønnes at indbringe et merprovenu på ca. 100 mio. kr. årligt.

Det samlede merprovenu som følge af lovforslaget anslås under forudsætning af uændret salg herefter at ville udgøre ca. 200 mio. kr. årligt.

Loven forudsættes som hidtil administreret af toldvæsenet.

Toldvæsenets omkostninger i forbindelse med lovens gennemførelse anslås til 60.000 kr. Toldvæsenets administrationsomkostninger anslås til 500.000 kr. årligt.

Ændringsforslag

til

II. Forslag til lov om visse miljøafgifter

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af CD):

Til § 2

1) Paragraffen affattes således:

»§ 2. Miljøministeren kan efter samråd med det efter § 37 i lov om almindelig omsætningsafgift (merværdiafgift) nedsatte nævn fritage varer af typer, der må antages udelukkende at blive anvendt til erhvervsmæssigt formål, for afgift. Miljøministeren kan endvidere efter samråd med nævnet fritage varer for afgift, såfremt varernes anvendelse til teknisk brug eller praktiske administrative hensyn i ganske særlig grad taler derfor.«

Til § 7

2) Som *stk. 2* indsættes:

»*Stk. 2.* Såfremt der ved afgiftsberigtigelsen af en vare mangler sådanne dele, der er nødvendige ved brugen af varen, eller hvortil varen er indrettet, kan det efter § 37 i lov om almindelig omsætningsafgift (merværdiafgift) nedsatte nævn bestemme, at den afgiftspligtige værdi skal forhøjes med et beløb svarende til værdien af de manglende dele.«

Til § 11

3) Efter *stk. 6* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 7.* Skatteministeren kan fastsætte bestemmelser om gebyr for erindringskrivelser vedrørende betaling af afgift m.v.«

Til § 16

4) Efter *stk. 3* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Skatteministeren kan fastsætte bestemmelser om gebyr for erindringskrivelser vedrørende betaling af afgift m.v.«

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 618 af 14. oktober 1988, som indtil nærværende lovs ikrafttræden også vedrører afgift på engangsservice og kemiske stoffer og produkter, indeholder tilsvarende bestemmelse om, at fritagelse for afgift kan foretages af skatteministeren efter samråd med det efter § 37 i merværdiafgiftsloven nedsatte nævn. Det skønnes, at den beføjelse til at fritage for afgift, som foreslås henlagt til miljøministeren, ligeledes bør udøves efter samråd med nævnet. På baggrund af de tidligere forelagte spørgsmål om afgiftsfritagelse har nævnet en betydelig erfaring med hensyn til, hvilke varer der bør omfattes af afgift, og hvilke der bør fritages for afgift, ligesom administrationen efter ressourceomlægningen forudsættes fortsat at skulle ske i overensstemmelse med de af nævnet allerede truffne afgørelser.

Til nr. 3 og 4

I den nylig vedtagne lov om ændring af toldloven og afgiftslovene. (Gebyrer m.v.) er der indsat bestemmelser om hjemmel til at opkræve et gebyr, der pålægges i forbindelse med udskrivning af erindringskrivelser. Det foreslås, at skatteministeren administrativt fastsætter nærmere regler om gebyret.

En sådan mulighed for at fastsætte gebyrer er anset for nyttig af hensyn til at opnå en større tilskyndelse til rettidig betaling. Tilsvarende behov gør sig gældende ved afgift af engangsservice og kemiske stoffer og produkter, og dette er baggrunden for indsættelsen af hjemmel til at fastsætte bestemmelser om gebyrer.

Ahlmann-Ohlsen (KF) fmd. Ole Bernt Henriksen (KF) Rønholt (KF)

Svend Erik Hovmand (V) Hanne Severinsen (V) Knud Lind (FP) Marianne Jelved (RV)

Lis Noer Holmberg (CD) Glønborg (KRF) Helen Beim (S) Dorte Bennedsen (S)

Erik Holst (S) Helge Mortensen (S) Henning Nielsen (S) Trøjborg (S)

Margrete Auken (SF) nfm. Leif Hermann (SF)